

Читати – це модно!

З досвіду популяризації книжки в дитсадку

Тетяна ЄРМИШКІНА,
вихователь-методист;

Маргарита ТУТОВА, директор,
ЗДО №7 "Джерельце",
м. Тернівка, Дніпропетровська обл.

Серед розмаїття способів залучення дітей до книги сьогодні на перший план виходять нові, раніше не використовувані форми роботи. Їхні переваги — новизна, інтерактивність, діяльнісність і соціальна орієнтованість. Сподіваємося, представлений досвід надихне й вас на нетрадиційні форми взаємодії з дітьми, батьками і педагогами.

Сьогодні перед педагогами гостро стоїть завдання: зацікавити малюків друкованою книжкою, формувати активних слухачів і потенційних читачів змалку. З чого ж почати? Які засоби використовувати?

Існує багато традиційних форм роботи з дитячою літературою, але ми, прагнучи розвинути читачькі інтереси дошкільнят, запровадили у своєму закладі різноманітні інноваційні форми роботи, які не лише популяризують книгу, а й сприяють успішній соціалізації наших вихованців. Тепер, маючи

вже певний досвід цієї діяльності, хочемо поділитися своїми досягненнями.

Наш дитячий садок — сучасний заклад, а це означає, що й методи роботи мають бути сучасними, відповідати вимогам часу. Саме використання новітніх форм, втілення оригінальних, нестандартних ідей, методик, які виходять за межі усталених канонів і традицій, допомагає зацікавити малюків та дорослих читанням. Роботу організували у трьох напрямках: з дітьми, батьками та педагогами.

Нетрадиційні форми популяризації книжки

ДЛЯ ПЕДАГОГІВ

бібліофреш

бенефіс книжки

книжковий дрес-код

караван історій

літературний слем

ДЛЯ ДІТЕЙ

літературний пінг-понг

книжковий подіум

поетичний нон-стоп

книжкові піжмурки

лепбук

бібліотерапія

ДЛЯ БАТЬКІВ

"Подаруй книжку садочку"

буккросинг

РОБОТА З ПЕДАГОГАМИ

Бібліофреш

Бібліофреш (від гр. *biblio* — книга та англ. *fresh* — свіжий) — **представлення новинок** дитячої, художньої, методичної літератури авторів-сучасників. У нашому закладі відбувся бібліофреш методичних новинок. Ми організували виставку нещодавно виданих посібників і освітніх програм, здійснили їх короткий огляд. Упродовж дня педагоги мали можливість самостійно ознайомитися з літературою, погортати видання, а ввечері обмінятися думками і враженнями.

Бенефіс книжки

Це захід, що проводиться на честь однієї або кількох книжок. Ми, наприклад, влаштували бенефіс одразу кількох книжок Оксани Думанської: “Як зарадити Марійці”, “Марійчині пригоди”, “Бабусина муштра”. Оксана Думанська — письменниця, перекладачка, авторка понад п’ятнадцяти книжок для дорослих і дітей. Першу вона видала у п’ятдесят років. На XVIII форумі книговидавців у Львові видавництво “Навчальна книга — Богдан” презентувало нову книготерапевтичну серію “Казка — не казка, а батькам підказка”. Цю серію разом створюють талановиті сучасні письменники, креативні художники, а також лікарі, психологи і педагоги, які в кінці кожної книжки дають практичні поради батькам. Серед видань серії й твори О. Думанської, що допомагають дитині подолати проблеми зростання. Педагоги нашого закладу надзвичайно зацікавилися такою нестандартною формою роботи як бенефіс і активно долучилися до обговорення цих книжок.

Книжковий дрес-код

Під час такого заходу презентують книжки, які можна вважати складовою іміджу сучасної людини. Час від часу ми пропонуємо вихователям принести з дому свої “настільні книжки”, які саме зараз впливають на їхній професійний і особистісний розвиток. Завдяки такій ініціативі колеги більше дізнаються одне про одного, розширюють свій кругозір, надихаються на самовдосконалення.

Караван історій

Для активізації самоосвіти педагогів ми провели “методичні посиденьки” “Караван історій”. Вихователі підготували захопливий калейдоскоп незвичайних, часом дивовижних подій з життя видатних дитячих письменників і педагогів. Слухаючи цікаві розповіді за чашкою чаю, ми не лише приємно провели час разом, а й дізналися багато нового.

Літературний слем

Це своєрідне літературне змагання (від англ. *slam* — штовхання). Зазвичай команди змагаються у рекламуванні якоїсь обраної книжки. Ми ж вирішили обговорити проблему розвитку мовлення дітей та залучення їх до читання художньої літератури. Команди педагогів по черзі представляли свої погляди на розв’язання проблеми, обґрунтовували їх, ділилися практичними знахідками. Наприкінці журі визначило переможців — тих, хто був найпереконливішим.

РОБОТА З ДІТЬМИ

Літературний пінг-понг

Цей захід нагадує традиційну вікторину за літературним твором, але має більш ігрову форму. Ніби в настільному тенісі (пінг-понгу), гравці по черзі відбивають м'ячі-запитання ("Назви персонажів казки", "Чому сталося так...?" та ін.). Діти у захваті!

Поетичний нон-стоп

Під час цього заходу всі — і малята, й дорослі — читають вірші, що об'єднані спільною темою або мають одного автора. Так, наприклад, з нагоди Дня Незалежності України керівники закладу, вихователі та діти увесь день розучували й декламували вірші, присвячені Батьківщині.

Книжковий подіум

Учасники проходять по імпровізованому подіуму, демонструючи свої улюблені книжки. Таким чином діти й відкривають для себе нові твори, і набувають навички самопрезентації.

Книжкові піжмурки

Вихователь пропонує дітям та їхнім батькам узяти додому для читання книжку зі спеціальної добірки — всі вони обгорнуті щільним папером, тож ніхто не бачить, що саме обирає. Книжку повертають у такому самому вигляді, при цьому розповідають, як вона називається, про що в ній ідеться, що найбільше вразило. Ця форма роботи допомогла оживити інтерес до гарних, але незаслужено забутих книжок. "Книжкові піжмурки" ми проводили з вихованцями усіх дошкільних груп і групи раннього віку. Всі, хто брав у них участь, отримували подарунки, що стало чудовим заохоченням для малят.

Лепбук

По-новому підійти до змісту і методів роботи з дитячою книжкою нам допоміг лепбук. У дослівному перекладі з англійської це слово означає "книжка на колінах". Це навчальна папка, або саморобна міні-книжка з кишеньками і віконцями, які дають можливість систематизувати й розміщувати інформацію з певної теми у вигляді малюнків, невеликих текстів, фотографій, схем. Лепбук містить цікаві дидактичні, логічні, творчі завдання з обраної теми.

Бібліотерапія

Усім відомо, що книжка лікує. Бібліотерапія — це не так власне “лікування” книжкою, як профілактика деструктивної поведінки дітей, формування толерантності, милосердя, інших позитивних моральних рис, допомога дітям у розумінні власних емоцій і почуттів, у соціальній адаптації, показ різних шляхів розв’язання проблемних ситуацій.

У кабінеті практичного психолога ми створили куточок бібліотерапії, де зберігаються книжки, згруповані за різними “проблемами”. Серед них казки Василя Сухомлинського, польського казкотерапевта Марії Молицької, оповідання Оксани Думанської. Ці оповідки адресовані дітям дошкільного віку та їхнім батькам. Книжки також прислужаться вихователям, тим паче, що цікаві та дотепні оповідки доповнені післямовою — порадами і коментарями психолога Юлії Стадницької. Залежно від потреби ми організуємо групову або індивідуальну роботу з ними.

РОБОТА З БАТЬКАМИ

Прищеплення інтересу до читання — це повсякденна робота, але в умовах браку часу вона може бути успішною, лише якщо батьки співпрацюватимуть з педагогами.

Подаруй книжку садочку

Протягом місяця в закладі проводилася акція “Подаруй книжку садочку”. Її метою було залучення батьків до участі у спільних з педагогами заходах, створення необхідних умов для задоволення різноманітних прагнень і потреб дітей у читанні.

Буккросинг

Популярний у світі буккросинг (від англ. *bookcrossing* — книгооберт) знайшов визнання і в нашому дитсадку. Суть цього проекту полягає в тому, що людина, прочитавши книжку, залишає її в громадському місці (парк, кафе, поїзд, дитячий майданчик), щоб хтось інший також міг насолодитися твором. Спостереження за “мандрами” книжки здійснюється через спеціальні сайти в Інтернеті. Ідею запропонував американський спеціаліст з Інтернет-технологій Рон Хорнбекер у травні 2002 року, і люди в усьому світі її підтримали.

Однак залишати улюблену книжку на лавці, напевно, трішки необачно, адже її може намочити дощ чи скинути на землю вітер. Щоб уникнути таких неприємностей, ми облаштували куточок буккросингу в садочку: почепили полицьки, поставили на них книжки для дитячого читання (і нові, й уже “зачитані до дір”), додали правила користування. Замість узятої книжки пропонуємо учасникам проекту принести яку-небудь свою. У кожній книжці є вкладка з правилами і табличкою відстеження її шляху. Можливо, деякі наші книжки вже вийшли за межі міста. Принаймні, ми на це сподіваємося. Поряд із полицьками дитячих творів ми поставили також кошик з літературою для дорослих.

Головна мета цього проекту полягає в тому, аби привернути увагу батьків до важливості читання, відновити інтерес до книжок, подарувати відчуття причетності до шляхетної справи.

* * *

Як показав досвід, наші ініціативи дали чудові результати. Збалансовані різні форми активності сприяли вплинути на розвиток дітей. Малята стали проявляти більший інтерес до книжки, соціального і природного довкілля загалом, покращився і психологічний клімат у садочку. А головне — діти, батьки й педагоги дійшли вельми корисного висновку: “Читати — це модно!”. ■